

Kunsten længe leve

Brødrene Taviani har igen lavet en eventyrlig film om kunsten og virkeligheden

I min opgang bor der to brødre, unge mænd, som med energi og stædighed dyrker deres talent. De følges ad. Under det daglige arbejde med at opbygge og perfektionere deres kunnen og i de særlige situationer, hvor deres anstrengelser skal prøves og måles. De har sejret samme dag, og de har tabt samme dag. De er danmarksmestre, men ikke nordiske mestre. De følges ad, og de er lige. Vi kalder dem Madsens knægte.

af Lene Nordin

Madsens knægte kan måske synes en lovlig jordbunden indledning, når talen er om et (mindre?) filmisk mesterværk som Taviani-brødrenes *Godmorgen, Babylon*. Men associationen har solidt afsæt, for det er net-

op kendetegnende for Taviani-filmene – både denne og de tidligere store, f.eks. *San Lorenzo natten* – at de er spændt op imellem det daglige og det sublime, realismen og myten, hverdagen og kunsten. Eller sagt på en anden måde: det almindelige liv er også eventyrligt, og kunsten bliver til i hverdagens arbejde.

Sådan er det for Madsens knægte, og sådan er det for Babylon-filmens (selvbiografi-

ske) broderpar: Nicola og Andrea er lige og dygtige, sammen kan de udrette mesterværker. Som i eventyret er de de yngste brødre af syv, ynglingene, der har naiviteten, entusiasmen og lykketroen i behold. Med den europæiske kulturs stolte traditioner i ryggen og deres fællesskabs kraft og evner sidende i hænderne drager de ud fra det gamle Toscana for at finde lykken i det purunge Hollywood. Undervejs må de døje mange prøvelser: vogte grise i ødemarken, lære sig sproget ved tåbelige børneremser, blive hånet som dovne spaghettier, leve i bur med hundreder af pippende fugle. Men deres stærke rødder bærer dem igennem: Når de har kunnet restaurere Chiesa di Miraculi, så det århundreder gamle kunsthåndværks mirakuløse skønhed igen lyste ud af facadens elefant-relief, så kan de også bygge de legemsstore og livagtige elefanter, som mester Griffith ønsker sig til sin *Intolerance*. Under skovens grønne løv bygger de af kviste, kli-

ster og huggede filmplakater et mesterstykke af en elefant – og vinder naturligvis prinsesserne og kongeriget Hollywood.

Så langt går eventyret, men *Godmorgen, Babylon* er meget mere end det. Den fortæller også om virkeligheden, historien og kunsten, om kærlighed, familieskab og død, om krig og ødelæggelse, om filmen som dette århundredes kunstart.

Brødrene mister deres lighed og dermed deres skaberevne. *Intolerance* bliver en mesterlig film, men ikke den fredsbebuder, man håbede på. Den første Verdenskrig bryder ud. Den ene brøder drager hjem – i krig, den anden følger efter. Rødderne er stærke. De

forenes i døden i deres gamle land, mens bomberne fyger omkring en vemodig romansk basilika.

Godmorgen, Babylon er en hyldest til filmen og kunsten, og den er selv filmkunst. I stoflige, sansede billeder omslutter den både de små detaljer i menneskelivet og selve historiens gang, både virkelighedens tyngde og eventyrets lethed. Den er i den forstand et åndehul for filmelskere. Man kan nok diskutere slutsekvensens lyriske budskab om (film)kunstens evne til at overleve krige og slå bro mellem generationerne, og det er måske også en lovlig mytisk konstruktion, at brødrene, der er så tæt knyttede til hinanden, må gå til grunde da de ikke længere er fuldstændig lige. Men det er underordnede indvendinger i forhold til den poetiske kraftanstrengelse, som filmen i sin helhed er. Og hvem ved – måske er der ikke så langt mellem myte og virkelighed. Tænk bare på Mad-sens knægte.

Godmorgen, Babylon (Good Morning, Babilonia) USA 1987. I+M: Paolo & Vittorio Taviani. Foto: Giuseppe Lanci. Klip: Roberto Perpignani. Musik: Nicola Piovani. Medv: Vincent Spano, Joaquim de Almeida, Omero Antonutti, Charles Dance, Greta Scacchi, Désirée Becker, Margarita Lozano.

Til venstre og herunder:

David Wark Griffith – kongenialt spillet af Charles Dance – er pater familias i *Godmorgen, Babylon*:

– I historien om de to brødres vej ind i dette århundredes fascinerende verdenskunst personificerer han den autoritet og magt og selvbevidste udstråling, som er essensen af selve vor vestlige kulturs faderrolle.

– Filmhistorisk regnes han blandt de største af pionererne, fader til den lange spillefilm, og som sådan oplagt at portrættere, når man vil lave en hyldestfilm til filmkunsten. At de europæiske Taviani-brødre – selv mesterlige filmkunstnere – har valgt så entydigt og ukritisk at alfaderliggøre Griffith, der ideologisk måske nok var lidt anløben, kan ses som deres uforbeholdne anerkendelse af den amerikanske films oprindelige kvaliteter.

Til højre: Vincent Spano og Joaquim de Almeida som de to brødre, der finder to brude, Desiree Becker og Greta Scacchi.

